

SAOPŠTENJE

OPRAVDANA ZABRINUTOST SAVETA EVROPE ZBOG KORUPCIJE U ZDRAVSTVU REPUBLIKE SRBIJE

Konferencija na temu "Metodologija procene rizika na korupciju u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti" u okviru projekta koji sprovodi Savet Evrope je jasan pokazatelj izražene zabrinutosti međunarodnih organizacija zbog visokog stepena korupcije u zdravstvenom sistemu R.Srbije. .

Naša NVO je svojim izlaganjem i prilogom ([OVDE](#)) argumentovano ukazala na uzroke i posledice systemske korupcije. Najteže posledice su porazni zdravstveni ishodi: utvrđena visoka stopa mortaliteta od kardiovaskularnih i malignih bolesti, i posledično, stopa opšte smrtnosti od 14,8 ‰ spada među najviše u Evropi. I to uprkos visoke ukupne potrošnje od 11% BDP ili blizu 8 milijardi evra! Time je koruptivni paradoks srpskog zdravstva potpun: loši zdravstveni ishodi su direktno proporcionalni visokoj potrošnji!

Od uzorka, posebno smo ukazali na čl 60 Zakona koji legalizuje sistemski konflikt interesa i omogućava državnom lekaru da radi i u privatnom sektoru. Navedene su negativne posledice: niska produktivnost državnog zdravstva dovodi do stvaranja veštačkih lista čekanja i prebacivanje pacijenata u privatni sektor gde mu se jos jednom naplaćuje usluga koju je već platio kroz obavezni zdravstveni doprinos. Nužnost ponovnog plaćanja dovodi do zdravstvene diskriminacije i smanjene dostupnosti medicinskih usluga sa teškim zdravstvenim posledicama za veliki broj građana.

Elaboracija konflikta interesa u Zakonu (čl 234 i čl 235) je od prisutnih NVO ocenjena kao pravno kontradiktorna i konfuzna odnosno kao neka vrsta pravničke akrobacije u pokušaju prikrivanja odnosno maskiranja pogubnih efekata korupcije.

Kao potpuno dokazane primere institucionalne korupcije, službeno opisane od državnih ustanova, naveli smo slučaj trgovine listama čekanja na Institutu za onkologiju Vojvodine kao i slučaj trgovine zaposlenih u službi hitne pomoći Beograda sa pogrebnicima. Umesto sudskog sankcionisanja odgovornih, progon su doživeli lekari uzbunjivači i to od institucija sistema! Kao primer odgovornog postupanja pravne države u slučaju institucionalne korupcije naveli smo slučaj iz Republike Poljske gde su odgovorna lica iz zdravstva zbog trgovine sa životima pacijenata osuđena na dugogodišnju odnosno doživotnu zatvorsku kaznu.

Sugerisali smo da planirane konferencije sa drugim protagonistima, kako zdravstvenog sistema, tako i Agencijom za suzbijanje korupcije budu postavljene na Internet stranicu Saveta Evrope. Time bi i lačka i stručna javnost imala konkretan uvid u stavove različitih aktera po pitanju legalizovanog konflikta interesa kao i u razloge nepostupanja državnih organa u navedenim slučajevima utvrđene institucionalne korupcije u zdravstvu.

Na žalost, mora se konstatovati da u Srbiji u 2026.god. ne postoje kapaciteti za kažnjavanje institucionalne korupcije u zdravstvu, kao vrste korupcije sa najtežim posledicama po život i zdravlje ljudi, a po uzoru na one u drugim uspešnim postkomunističkim državama u kojima je stepen izgrađenosti pravne države bitno veći. To je realnost koja dodatno naglašava značaj antikoruptivnih projekata Saveta Evrope.

25.februar, 2026.